

kan ramme Menighederne. Men dertil kommer, at vi have jo dog Love, der værne om Mindretallets Frihed. Der kan oprettes Valgmenigheder. Det kan nu være en dyr Historie, saa det skal jeg ikke henvise til, men Sognebaand kan jo løses. Det skulde da være mærkeligt, om der ikke i Egnen skulde være en eller anden Præst, som levende Medlemmer af andre Menigheder kunne slutte sig til. Det Forslag, som jeg har tilladt mig at stille, har imidlertid høvt en underlig Skæbne. Jeg har hørt en hel Del Udtalelser, som synes at gaa ud paa, at man sympathiserer med mit Forslag. Det ærede Flertal i Udvalget har erklæret, at det subsidiært kan slutte sig til mit Forslag, og et æret Medlem af Spire, af Mindretallet (Brig), som besvære i disse Dage er forhindret i at være tilstede, har ligeledes erklæret, at han subsidiært kunde slutte sig til mit Forslag. Men absolut er der kun et eneste Medlem, saavidt jeg veed, der har sluttet sig til Lovforslaget, og det er mig selv, som har stillet det. Dersom jeg nu fastholdt mit Forslag, saa kunde det ske, at det, uagtet det har saa megen Sympathi for sig, og der er saa Mange, der synes at ønske, at naar det kom til endelig Afgjørelse, at det saa kunde gennemføres, kun fik en Stemme, og det vilde ikke være meget lovende for dets Fremtid. Jeg tror nu imidlertid nok, at mit Forslag har en Fremtid. Jeg tror nok, at den Tid vil komme, da mit Forslag vil kunne komme til at danne et Grundlag for en Overenskomst, og da jeg har stillet mit Forslag efter moden Overveelse, efter en Overveelse ikke fra igaar eller idag, men en Overveelse, der gaar flere Aar tilbage i Tiden, og er overbevist om, at det i alt Væsentligt indeholder Sandhed, kan jeg ikke ønske at berede mit Forslag en ublid Fremtid ved, at det nu skulde komme til at se ud, som om saa godt som hele Forsamlingen var imod det, og det er derfor, at jeg her ved tager mit Forslag tilbage.

Formanden (Krabbe): Ændringsforslagene under Nr. 2, 3, 4, 5 og 6 ere saaledes tagne tilbage. Maa jeg spørge, om Noget optager dem? (Dphold). Da dette ikke er Tilfældet, ere de bortfaldne, og dermed bortfalder tillige Ændringsforslaget Nr. 7.

Ordføreren (S. Holm): Jeg skal ikke trætte det høie Thing med noget længere Foredrag. Der er kun nogle enkelte Bemærkninger, som jeg gjerne vilde gjøre til nogle af de Talere, der have talt idag. Til det ærede Medlem for Ringsted (Sahle) skal jeg kun bemærke, at jeg tror, at han misforstod noget, hvad den høitærede Minister igaar talte om. Den ærede Minister havde

jo kun raadspurgt Byraabene, hvor der var Tale om at kalde Førstelærere. Det var neppe hans Tanke ogsaa at raadspørge Byraabene, naar der var Tale om særlige kirkelige Embeder, og dermed falder en Del bort af, hvad det ærede Medlem sagde. Det ærede Medlem ønskede jo, at man saa vidt mulig skulde gjøre en stærk Adskillelse mellem Menighed og Sogn, men det var mig ikke muligt at forstaa, hvorledes det ærede Medlem egentlig selv trak denne Grændse. Jeg er aldeles enig med ham i, at vi ikke uden videre kunne gjøre Sognet til Et med Menigheden. — Naar vi med Menigheden vilde forstaa den kristelige Menighed, er der en overordentlig stor Forskjel mellem Menighed og Sogn, men folkekirkelig set, og det er jo fra det Standpunkt, vi her maa se Sagen, ser jeg ikke, at der er nogen Forskjel derimellem. Naar det ærede Medlem bliver kaldet til Præst for et Sogn, saa bliver han ogsaa kaldet til Præst for en folkekirkelig Menighed; disse to Ting dække hinanden i folkekirkelig Forstand. Jeg skal ikke komme ind paa det ærede Medlems Tanke, som vi kjende fra tidligere Tid, om, at man istedetfor Præsterne skulle ansætte Overlærere rundt om i Sognene — jeg tror, at det ærede Medlem selv har udtrykt sin Tanke paa denne Maade. Den har ikke fundet Sympathi hos andre Medlemmer tidligere, og jeg tror heller ikke, at den vil faae det i dette Øieblik. Til det ærede Medlem fra Kjereminde skal jeg sige, at jeg havde ikke misforstaaet ham saaledes, som om han, da han talte om Frimenighederne igaar, alene skulde have tænkt paa de folkekirkelige Valgmenigheder; men selv om han slet ikke tænkte paa disse sidste, var hans Bemærkning om Frimenigheder, der selv danne sig en Religion, alligevel ikke rigtig, thi der er jo mange Frimenigheder: f. Ex. Baptister, Methodist, ja, selv evangelisk-lutheriske Frimenigheder udenfor Folketirken, om hvilke det paa ingen Maade kan gaa an at sige, at de selv danne sig en Religion i Mod sætning til Folketirkens aabnbarede Religion, som det ærede Medlem sagde. Særligt skal jeg ikke indlade mig paa at disputere med det ærede Medlem, lige saalidt som han vil disputere med Theologerne. Jeg tror, at han selv har Noget af det Samme, som han mente var eienommeligt for Theologerne, at de søgte ved deres Taler at røre Hjertet, men ikke saameget at overbevise Forstanden. Der er noget meget Theologisk ved det ærede Medlem, og jeg skal derfor ikke komme i Disput med ham. Der er dog een Bemærkning, jeg vil gjøre. Det ærede Medlem sagde, at, hvis man skulde blive nødt til at uddanne Præsterne paa anden Maade end hidtil, fordi der ikke kom Ansøgere nok — det var under den Forudsætning, jeg idag havde talt derom — vilde det være Folketirkens Ruin, og man vilde ikke kunne kjende den igjen, naar der sad saadanne